

За підтримки:

Bundesministerium für
Ernährung, Landwirtschaft
und Verbraucherschutz

відповідно до рішення Бундестагу
Федеративної Республіки Німеччина

Німецько-український
агрополітичний діалог

Випуск № 2/2013

При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА (за січень 2013)

Зміст

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у січні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Закон України «Про Державний земельний кадастр»
- Порядок адміністрування Державного земельного кадастру

Аграрне законодавство

- Статус та діяльність сільськогосподарських кооперативів
- Державний контроль за експлуатацією сільськогосподарської техніки
- Зберігання зерна та продуктів його переробки
- Торгівля племінними (генетичними) ресурсами та проведення генетичної експертизи

Податкове та митне законодавство

- Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Інше

- Доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно
- Електронна система державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців
- Плата за пошук нотаріусами відомостей у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно
- Порядок інвентаризації нерухомого майна

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у січні 2013р.

Сільськогосподарські землі

- Пропонується відтермінувати до 01.01.2014р. адміністративну відповідальність за використання сільськогосподарських земель без відповідних проектів землеустрою
- Пропозиція щодо зміни плати за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення
- Пропонується запровадити додаткову плату за сільськогосподарські землі для розвитку місцевих територій

Аграрне законодавство

- Законодавча ініціатива щодо усунення перешкод у розвитку сільського господарства України
- Пропонується обмежити перелік послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, які підлягають обов'язковій сертифікації

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у січні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Закон України «Про Державний земельний кадастр»

Закон України «Про Державний земельний кадастр» від 07.07.2011р. № 3613-VI; набрав чинності в цілому 01.01.2013р.

З 2013 року набрав чинності в цілому Закон України «Про Державний земельний кадастр», яким змінено систему реєстрації земельних ділянок. Відповідно до даного Закону органи Державного агентства земельних ресурсів України здійснюють лише присвоєння кадастрового номера земельним ділянкам, відомості про які будуть вноситись в Державний земельний кадастр. У тому випадку, якщо кадастровий номер земельній ділянці вже сформована присвоєно, немає необхідності звертатися до органів Державного агентства земельних ресурсів України. Присвоєння кадастрового номера та реєстрація земельних ділянок буде здійснюватись, як і раніше, шляхом відкриття Поземельної книги на основі документації із землеустрою (оригіналу та електронної копії). Строк реєстрації не повинен перевищувати 14 днів. Документом, що підтверджує присвоєння земельній ділянці кадастрового номера відповідно до Закону є витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку. Крім того, відомості про земельні ділянки, які сформовані до 2004 року, підлягають автоматичному перенесенню в Державний земельний кадастр. Однак, якщо земельна ділянка не має кадастрового номеру, власник такої земельної ділянки повинен розробити технічну документацію щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), і на основі цього зареєструвати земельну ділянку в кадастрі. Законом визначена вимога про розміщення на офіційному веб-сайті Державного агентства земельних ресурсів України інформації із Державного земельного кадастру.

Метою Закону є, зокрема, формування єдиної системи реєстрації прав на нерухоме майно,

спрощення процедури реєстрації земельних ділянок.

Порядок адміністрування Державного земельного кадастру

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку адміністрування Державного земельного кадастру» від 27.12.2012р. № 836; зареєстрований в Мін'юсті 22.01.2013р. за № 153/22685; набирає чинності з дня його офіційного опублікування

Наказ визначає зміст та загальні вимоги до адміністрування (створення та супроводження програмного забезпечення; технічне й технологічне забезпечення; збереження та захист відомостей) Державного земельного кадастру. .

Наказ розроблено з метою забезпечення функціонування Державного земельного кадастру.

Аграрне законодавство

Статус та діяльності сільськогосподарських кооперативів

Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 20.11.2012р. № 5495-VI; набрав чинності 19.01.2013р.

Відповідно до внесених до закону змін сільськогосподарські кооперативи за цілями, завданнями і характером діяльності поділяються на обслуговуючі та виробничі. У свою чергу, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи залежно від виду діяльності поділяються на переробні, заготівельно-збутові, постачальницькі та інші. Законом передбачено, що кооперативи та кооперативні об'єднання, утворені до набрання чинності цим Законом, зобов'язані протягом 1 року з дня набрання чинності даним Законом привести свої статuti у відповідність із Законом. До приведення статутів у відповідність із даним Законом кооперативи та кооперативні об'єднання керуються положеннями діючих статутів у частині, що не суперечить Закону.

Закон розроблено з метою законодавчого визначення організаційно-правових та економічних засад формування та діяльності сільськогосподарських кооперативів.

сподарських кооперативів в Україні з урахуванням світової практики. Закон спрямований також на стимулювання діяльності дрібних виробників сільськогосподарської продукції через створення ними сільськогосподарських кооперативів, удосконалення механізмів надання їм державної підтримки.

Державний контроль за експлуатацією сільськогосподарської техніки

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Переліку питань та уніфікованої форми акта перевірки для здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог щодо експлуатації та технічного стану тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів» від 03.12.2012р. № 746; зареєстрований в Мін'юсті 18.12.2012р. за № 2113/22425; набрав чинності 08.01.2013р.

Здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог щодо експлуатації та технічного стану машин, які не включені до визначеного Наказом Переліку, забороняється. Наказом затверджена уніфікована форма акта перевірки державного нагляду (контролю) з даних питань.

Метою Наказу є забезпечення законодавчого врегулювання та запобігання зловживань при здійсненні державного контролю за експлуатацією сільськогосподарської техніки та інших механізмів.

Зберігання зерна та продуктів його переробки

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження форми сертифіката відповідності послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки» від 23.11.2012р. № 725; зареєстрований в Мін'юсті 11.12.2012р. за № 2058/22370; набрав чинності 08.01.2013р.

Наказ розроблено з метою забезпечення організації державного регулювання ринку зерна шляхом сертифікації послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки.

Торгівля племінними (генетичними) ресурсами та проведення генетичної експертизи

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з торгівлі племінними (генетичними) ресурсами, проведення генетичної експертизи походження та аномалій тварин» від 08.01.2013р. № 3; зареєстрований в Мін'юсті 25.01.2013р. за № 184/22716; набирає чинності з дня його офіційного опублікування

Дія Наказу поширюється на всіх суб'єктів господарювання, які отримали ліцензію Міністерства аграрної політики та продовольства України на право здійснення господарської діяльності з торгівлі племінними (генетичними) ресурсами, проведення генетичної експертизи походження та аномалій тварин (далі – ліцензіати). Наказ визначає порядок організації проведення перевірок ліцензіата, права та обов'язки комісії з перевірки ліцензіата, права та обов'язки ліцензіата, порядок проведення перевірки та оформлення результатів перевірки тощо.

Податкове та митне законодавство

Податкова декларація з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» від 25.12.2012р. № 1408; зареєстрований в Мін'юсті 21.01.2013р. за № 144/22676; набрав чинності 26.01.2013р.

Наказ розроблено з метою забезпечення реалізації механізму сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, який необхідно сплачувати з 01.01.2013р.

Інше

Доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку доступу державних виконавців до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно» від 26.12.2012р. № 1964/5; зареєстрований в Мін'юсті 02.01.2013р. за № 2/22534; набрав чинності 22.01.2013р.

Даний Наказ визначає умови та підстави для доступу державних виконавців до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно під час примусового виконання рішень відповідно до закону. Доступ користувача до вказаного Державного реєстру надається (припиняється) на підставі договору, укладеного між Державною виконавчою службою України, головними управліннями юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, в областях, містах Києві та Севастополі та адміністратором Державного реєстру прав. Перед здійсненням пошуку відомостей про зареєстровані речові права на нерухоме майно користувач вносить до Державного реєстру прав відомості про підставу для користування інформацією.

Електронна система державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Змін до Порядку подання та обігу електронних документів державному реєстратору» від 04.01.2013р. № 43/5; зареєстрований в Мін'юсті 08.01.2013р. за № 69/22601; набрав чинності 25.01.2013р.

Наказом передбачається, що заповнення реєстраційної картки та надання електронних документів для проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців здійснюється за допомогою реєстраційного порталу. Реєстраційний портал – це програмне забезпечення, представлене у формі Інтернет-сторінки, що забезпечує формування та подання документів, необхідних для проведення реєстрації. До реєстраційної картки, заповненої через Реєстраційний портал, додаються передбачені даним Наказом документи. Після подання електронних документів вони блокуються

для редагування. Установчі документи з відміткою державного реєстратора про проведення державної реєстрації юридичної особи на паперовому носії видаються (надсилаються) державним реєстратором заявнику на підставі відповідної заяви, до якої додається примірник установчих документів, який відповідає вимогам Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг», протягом 3 робочих днів з дня отримання такої заяви.

Метою Наказу є спрощення за забезпечення ефективності порядку державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

Плата за пошук нотаріусами відомостей у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно

Наказ Міністерства юстиції України «Про встановлення розміру плати за пошук нотаріусами відомостей у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно» від 29.12.2012р. № 1994/5; зареєстрований в Мін'юсті 15.01.2013р. за № 115/22647; набрав чинності 26.01.2013р.

Даним Наказом встановлено, що плата за здійснення під час вчинення нотаріальної дії одного пошуку нотаріусами відомостей про зареєстровані речові права у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно становить 68 гривень 00 копійок.

Наказ розроблено з метою запобігання зловживанням у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Порядок інвентаризації нерухомого майна

Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна» від 08.01.2013р. № 2; зареєстрований в Мін'юсті 14.01.2013р. за № 113/22645; набрав чинності 29.01.2013р.

Наказ визначає, що технічна інвентаризація об'єктів нерухомого майна проводиться суб'єктами господарювання, у складі яких працює

один або більше відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, які пройшли професійну атестацію у Мінрегіоні України та отримали кваліфікаційний сертифікат. Розмір та порядок оплати робіт із технічної інвентаризації визначаються у договорі за домовленістю сторін.

Метою Наказу є приведення законодавства про інвентаризацію у відповідність до змін у системі реєстрації прав на нерухоме майно.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у січні 2013р.

Сільськогосподарські землі

Пропонується відтермінувати до 01.01.2014р. адміністративну відповідальність за використання сільськогосподарських земель без відповідних проектів землеустрою

Проект Закону про призупинення дії частини другої статті 55 Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо відповідальності за використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення без проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь) № 2066, зареєстрований 22.01.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – народний депутат Омелянович Д.С.)

На сьогодні за використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва без розроблених та затверджених в установленому порядку проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни, передбачена адміністративна відповідальність у формі накладення штрафу на громадян від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. В той же час чинним законодавством передбачено досить складну процедуру розробки та погодження вказаних проектів землеустрою. У зв'язку з цим законопроектом

пропонується відтермінувати дію положень Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо такої адміністративної відповідальності до 01.01.2014 року.

Законопроект розроблено з метою захисту інтересів власників та користувачів земельних ділянок сільськогосподарського призначення.

Пропозиція щодо зміни плати за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо плати за оренду земельних ділянок) № 2098, зареєстрований 24.01.2013р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – народний депутат Сігал Є. Я.)

Законопроектом пропонується, щоб розмір плати за оренду земельної ділянки сільськогосподарського призначення приватної форми власності (паю) встановлювався за згодою сторін у договорі оренди, але був не нижче 4% та не більше 10% від нормативної грошової оцінки цієї ділянки. Відповідно до законопроекту плата за оренду такої земельної ділянки здійснюється орендарем рівними частками від загального розміру річної орендної плати за кожний календарний місяць не пізніше 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем місяця, за який вноситься плата. Передбачається встановити виключно грошову форму орендної плати. Обчислення розміру орендної плати за землю здійснюється з урахуванням інфляції, якщо інше не передбачено договором оренди. Законопроектом пропонується запровадити кримінальну та адміністративну відповідальності орендарів за невиконання договірних зобов'язань.

Метою прийняття вказаного Проекту Закону є удосконалення механізму виплати орендної плати за оренду земельних ділянок сільськогосподарського призначення приватної форми власності земельних часток (паїв) для підвищення рівня соціального захисту селян-власників земельних часток (паїв), зміцнення фінансової бази сільських і селищних рад для вирішення невідкладних питань розвитку місцевих територій, посилення відповідальності оре-

ндарів за виконання ними договірних зобов'язань щодо оренди землі.

Пропонується запровадити додаткову плату за сільськогосподарські землі для розвитку місцевих територій

Проект Закону про внесення змін до статті 288 Податкового кодексу України (щодо плати за користування земельними ділянками) № 2097, зареєстрований 24.01.2013р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – народний депутат Сігал Є. Я.)

Відповідно до законопроекту орендарі земельних ділянок сільськогосподарського призначення та власники земельних ділянок, що не передані в оренду, сплачують до бюджету розвитку сільської (селищної) ради за місцезнаходженням таких земельних ділянок 1% від суми їх нормативної грошової оцінки за рік рівними частками за кожний календарний місяць протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем місяця, за який вноситься плата.

Метою прийняття вказаного проекту Закону України є зміцнення фінансової бази сільських і селищних рад для вирішення невідкладних питань розвитку місцевих територій, посилення відповідальності власників земельних ділянок та орендарів за використання земель сільськогосподарського призначення.

Аграрне законодавство

Законодавча ініціатива щодо усунення перешкод у розвитку сільського господарства України

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо розвитку сільського господарства) № 2101, зареєстрований 25.01.2013р., опрацьовується в комітеті (ініціатор – народний депутат Мирний О. Б., народний депутат Мірошніченко І. М.)

Законопроектом пропонується надати можливість сільськогосподарським виробникам (власникам чи орендарям сільськогосподарських угідь) до 2015 року здійснювати діяльність без

проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозмін та впорядкування угідь, якщо їх діяльність не призводить до ґрунтовтоми. Проектом Закону також пропонується з 01.01.2015р. застосовувати адміністративну відповідальність за використання земельних ділянок сільськогосподарського призначення без вказаних проектів землеустрою лише за наявності факту ґрунтовтоми.

Метою законопроекту є усунення прогалин, що існують в законодавчих актах, якими створюються перешкоди у розвитку сільського господарства України.

Пропонується обмежити перелік послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки, які підлягають обов'язковій сертифікації

Проект Закону про внесення змін до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні» (щодо сертифікації послуг із зберігання зерна та продуктів переробки) № 2136, зареєстрований 30.01.2013р.; опрацьовується в комітеті (ініціатор – народний депутат Атрошенко В. А.)

Законопроектом пропонується знизити ступінь контролю та втручання з боку державних органів у операції із зерном і продуктами його переробки до виправданого рівня; конкретизувати умови застосування юридичної відповідальності за порушення законодавчих приписів у сфері сертифікації операцій з зерном та продуктами його переробки тощо. Проектом Закону уточнюється визначення окремих термінів, зокрема, «зерновий склад», «зернопереробне підприємство». Законопроектом обмежується перелік операцій з зерном та продуктами його переробки, що підлягають обов'язковій сертифікації. Так, відповідно до законопроекту доцільним є закріплення на рівні закону кола операцій з зерном та продуктами його переробки, що підлягають сертифікації у випадку переміщення територією України, а саме: відносно лише тих об'єктів, які придбані за рахунок коштів державного та місцевого бюджету, а також на вимогу однієї із сторін договору у випадках, коли його видача не є обов'язковою.

Законопроект розроблено з метою покращення якості правового регулювання суспільних відносин у сфері виробництва і формування ринку зерна.

Автор:

Олександр Поліводський
Юридична фірма "Софія", Київ
opolivodskyu@lawfirmsofiya.kiev.ua

Редакція та контакти:

Тарас Гагалюк
Німецько-український агрополітичний діалог
(APD)
При Інституті економічних досліджень та політичних консультацій (IER)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ
Тел. +38044/ 2356327
gagalyuk@apd-ukraine.de
info@apd-ukraine.de
www.apd-ukraine.de